

BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

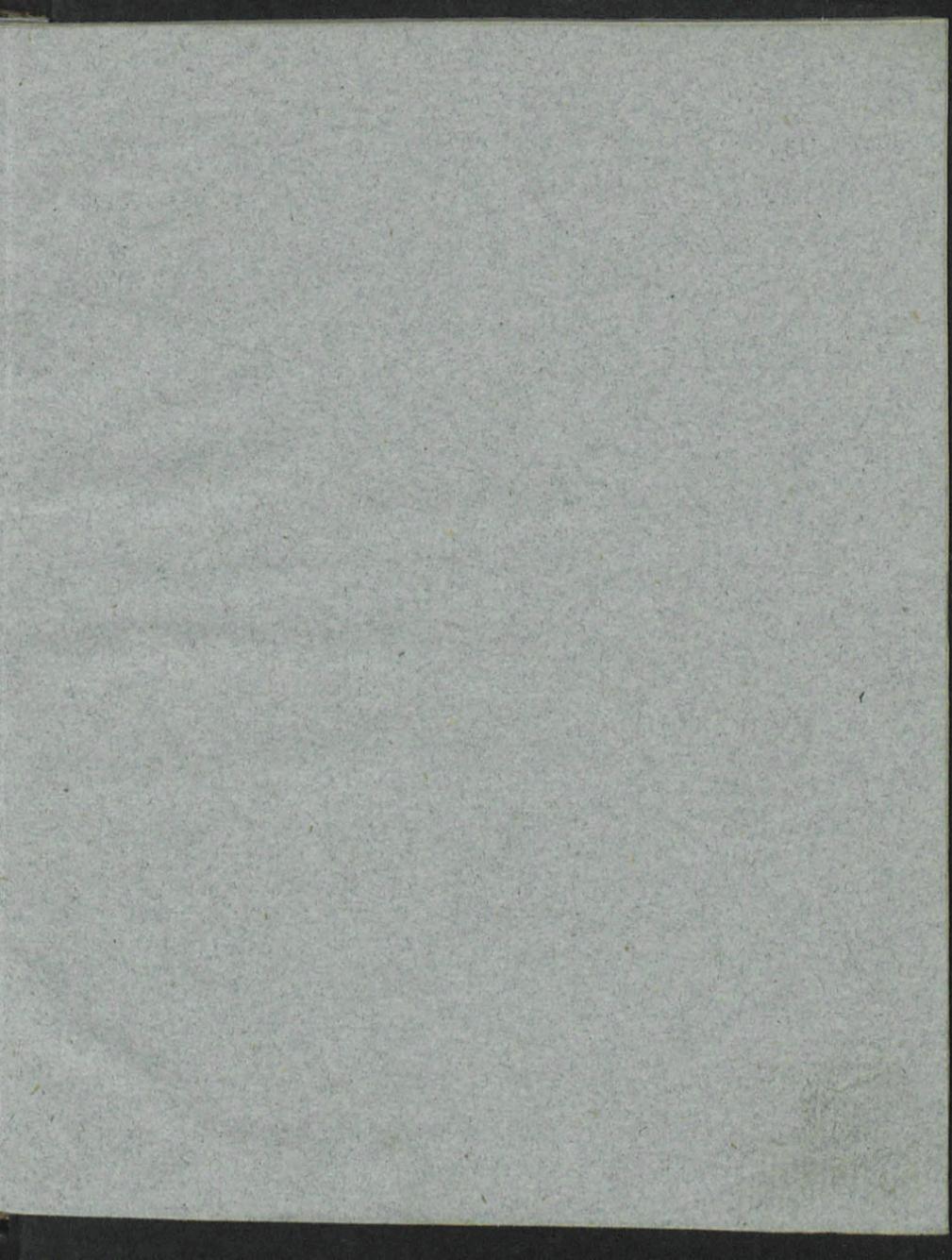
XVII

416

None

None

wydanie pierwotne.

+
ŁZY SMVTNE
X.
STANISLAWA
GROCHOWSKIE-
GO.

Po Zesćiu, wieczney pámieci godnego,
Kánclerzá y Hetmána Koronnego,

IANA ZAMOYSKIEGO.

Eccl: 22.

Płacz nad umártym, bo ustata iuz.
światłość jego.

W KRAKOWIE,
W Drukárniey Andrzejá Piotrkovyczyka.

Roku Pánskiego, 1605.

Przeniebniemu n Pánie Chryſtuſie Œycu y Pánu,
X I E D Z V I E R Z E M V Z A M O Y S K I E M V
z Zamoſćia, z Paſki Božey Bisku-
powi Chełmskiemu.

Biskupie kráiu Chełmskiego,
Po zecíu mežá wielkiego,
Cnego ZAMOYSKIRGO JANA,
Korony Polſkiey Hetmáná:
Ieſli ptácz nie vtulony,
Ziat wſytkie zimne Tryony;
Nie rychlo tvoj žal vſtanie,
Po tymže wielkim Hetmánie.
Bo nie tylko žec byt krenny,
Skades mogt byc checi penny;
Ale žeſ pozbyt tākiego,
Co byt ſwiatlem domu twégo.
Ze nie wſpomnie wychowania,
Ktores miał ziego ſtarania:
Tak dluго o tobie rádzit,
Až cie y w Senat wpronádzit:
Gdzie dzis zá dary Božemi,
Cnoćie tvey przyrodzonemi,
Siedziſ po bok cnotliwemu
Pomázáncovi Pánskiemu.
To ieſli uwažyſ ſobie,
Jako nie maſſ byc w žalobie,
Po dobroczyńcy Hetmánie,
Brácie twym, ZAMOYSKIM JANIEſ
A iž piſmo prány ſwymi,
Kaže ptákac z ptáczycimi:
Oto me tzy z twemi znoſſe:
Ktores z checię przijmi proſſe.

ŁZY SMVTNE.

N To syfäl o żałosći cory Tántalowej/
 Wielkiey Tcbánskieu pániey y slawney Krolo-
 źe na Sipyly gorze kámeniem stánelá/ (wey:
 Skoro stráconych džiatek żałowac poczelá.
 Własnie iako buyny bluſcz ktorzy wstáie z skály/
 Tak iey czlonki do twárdey opoki przystáły.
 Powiadája, y teraz żamí sie żlewa/
 I snieg iasny nigdy sie z marmoru nie żlewa;
 Oblápia žimne groby/w ktorych to niebogá/
 Žložylá džateczki swe zrązone od Bogá.
 Kto/mowie/o tym syfäl/a vwažyl sobie/
 Co nam podano o tey przeslawney osobie;
 Zeznać musi že ona serdecznie bolala/
 Džatki ná myslimáiac/ktorych postradala,
 Onamíša Oyczyno/mátko moja droga/
 I ciebie može trapić žłosć nie mniey sroga;
 Jesli pojzryj na groby y smutne mogily/
 Ktore w przeszlych pięciu lat syny two połtryły.
 Bo nie miániac wifystich/ktozy w tey to chwili/
 Ula on swiat/z wielkim żalem swoich/vstapili:
 Niektorych tylko vważ, cos za synow zbyła!
 Porwałac smierć lako na przod RADZIWILA;
 Nie tak purpura y Erwia/iako swa džielnosćia/
 A powaga znacznego/zmiesiana z ludzkoscia.
 Zatrzymał go Rzymski grunt/Erwia świętych skropiony;
 I tys przy nim tam został taž cnota wslawiony
 Senatorsta/Biskupie z ROZRAZOWSKICH domu:
 Ktorys swoią džielnosćia nie dał w przod nikomu.
 Wiec ledwicchny tych mężow wielkich opłakali/
 Alić prawie w tez tropy za nimi sie wali

L Z Y S M V T N E.

K A R N K O W S K I , mocny filar Kościola Bożego:

Óciec polskiego Państwa herokowładnego.
Zatym towarzystwem sedl wielki kapłan drugi

S O L I K O W S K I , pomieć go Lwow bedzie czas długi/
Prze światobliwość iego/vprzeymość/y rády
Zdrowe spłnemu dobriu/y żywot bez wady.

Zatem nowa gwiazda domu T A R N A W S K I E G O

Ledwie weszła na miejsce iuż pomienionego
Prymasa/predko zgąsła/nie dlużo świeciła:

A zgąsniemiu swym dobrych ludzi zasimciła.
Nie wspominam F I R L E I A , rozumu wielkiego

Y serca/Woiewody Krain Krakowskiego.
Swieżo teraz od botu pánstiego porwani

L A S K I y P A R I S , oba ludzie závolani.
Pierwszy O L B R I C H T Siradzki Woiewodá/po nim

O posledz Mázowiecki/imieniem H I E R O N I M .
O L B R I C H T iescze z Senatu Jagiełla Augustą/

Serce māiac przemeżne/ a wymowane ustā:
Ten zas był wierny rádę Z r G M V N T A Trzeciego/

Ktory nam roszkuje czasu ninięszego.
Milcze tu o drugich dwu z wysokimi dary/

Ktore znal kraj Lubelski godnych z kāzdej miary:
Z tych ieden K O N I E C P O L S K I miał urząd Sedziego/

Drugi M r s Z K O W S K I siedział w rádzie pana swego
Bastellanem/obadwaj z uczonemi głowy:

Wiec M r s Z K O W S K I subtelnay y wdzieczney wymo-
Tych członkowieslis twoich martwych żałowala/ (wy.

O Oyczyno/kiedybys dzis wważyc chciala
Zetmiana Z a m o r s K I E G O , nie na czas odeszcie/

Terazby/iesli kiedy/plakać na nie szczescie:
Abo rāczej stamieniec przykładem lioby/

Po śmierci/wielki mezu/twey slawney osoby.

Vpadles

Opadłeś/ ale i ednak zasłużłeś sobie/

Ze imię two nie zgąsnie záraz z tobą w grobie;

Cnotą sława sie placi/ i edni cie pieśniami

Wiekom podawac beda/druzy Kolumnami.

Beda twarz twa w miedzi lać/y kowac w marmorze/

Wodzu zastepow Polscich y cny Senatorze.

Miedzy ktoremu mieysce aby malý swoje

Te zamoczone wełzach gorzkich rymy moie i

Wzywan was do tychże lez y żalu slusnego/

Cory wladogromnego Towisza wielkiego:

Badz wy gdzie w kraich pięknich Alusoniskich mieśtaćie/

Badz sie wedla Izmenu rzeki przechadzacie

Przy zdroiach krystalowych/stamtad sie pospieście;

A smutnobrzmiące strony do żałoby wescic;

Żaluiac/wespol'zennia/Rochank'a swoiego/

Jaki niewiem by powstal z narodu polskiego.

On was żarofe hanował od pierwsey młodości/

Aż do swey bialej stroni y pozney starosci.

A wy iesli żywemu te chec nagrodzily/

Gdyscie go na wysokim mieyscu posadzily;

Potazcie y do konca/niech czuia y kości

Laste/kto ręka żawy waszej uprzemysci.

Wiec teraz/wszystkie swe lzy y lamenty znoście/

A swego wychowanica plakac mi pomożcie;

Cnot iego y dzielności wierzcholki zbierajac/

A w milczemiu w ludzi i onac mu nie daiac.

Bo iesliże w kogo/v was to iesť w mocy/

Vlie dopuscić zámerknać cnoćie w ciemnoj nocy.

E Jest to rzecz mewatpliwa/że cnotą wselaka/

Cuzli sie pocznie wiązać; iako iskrą iaka/

Gdzie sie ma zaczac ogien/wylataku gorze/

Jak przed słońcem rożane wynikają zorze.

L Z Y S M V T N E.

Tak y w JANIE ZAMORSKIM, znak przyszley dżielności
 Pokazawał sie iasny z pierwzych lat młodości.
 Ten pierwsze wychowanie wzawały od własnego
 Rodzicą/zawolany domem przesławnego;
 To był przyszley znacności znak w młodzieńcu onym/
 Tak sie kochał w naukach y w piśmie uczonym.
 A iako był dosć znacznym przodkiem sławnem;
 Tak też dowcipem chciał mieć wiele przed innemi.
 Właścisko/boiążn Boża przytomna mu była/
 Ktora go do samego grobu wprowadziła.
 Posłany w obce Włoskie y Francuskie kraje/
 Gdzie kwitnely z nauką złote obyczaje;
 Ale tylko rowiemnik dowcipem przechodził/
 Lecz sie y na regiment przedniejszych szkol zgodził:
 Rzadził cny młodzieniec młodziencom/
 Z rożnych narodow w onej do Padwi stupiona;
 A nie tylko że rzadził/lecz y po dziś rzadzi/
 Gdyż sie Akademia jego prawy siedzi/
 Ktore tamku wieczności spisawszy zostawił/
 Z tej miary imie swoje nie mię w Padwi wstawil.
 Potym/iako z Indey/badz z kraju dalsiego:
 Kupiec sie wraca z skarby towaru drogiego:
 Tak on pełen mądrości/ Oyczynie sie stawił/
 Czym krewnych y przyiaciół pociechy nabawił.
 Wiec przy wielkiej nauce/w rzeczach biegłość była/
 Ktora go w onych czasiech tym bárciey zdobilá.
 O czym jedno chciał mówić/plynęła rzecz śnadnie/
 Aż sie wiesć o godności jego na dwor wkradnie:
 Odnować raz y drugi znaczną dżielność jego/
 Krótko mówiąc/przyiał go król AUGUST za swego.
 Tam co jedno pan zlecił/madze odprawował:
 Dwor wsysiek za godnośćią bárzo go miłował.

Vmári

Vmárl AVGVST, HENRIKA zá Bróla obrano/

Z AMORSKIEGO z drugimi po niego poslano.

Zdžiwia sie posłowi mądra Lutecya:

Krol y Senat támeczny/y wfytká Fráncya.

Edy mādre iego słowa do serc p̄zenitály,

Ale y to co powiem v mnie džiwo nie mály.

Chociaž iefzze ná ten czás nie byl mieyscem znáczny/

A iż o nim smiał písac SOLIKOWSKI báczny;

Ze on nie tylko miał być światłem ludu swego/

Lecz y ozdoba wieczna Králu Aluzónskiego.

Vlie omylil sie ná tym/y owoſem doswiadczył

Wfystkiego rzeczywiscie/iako o nim świadczył.

O iako często dawa Bog duchá wieſzegó/

W serce czlektaw boiázni świętey chodzacego.

Lecz gdy HENRIK w Oyczyste Kráie nas odbiežał:

Dopierož JAN Z AMORSKI w tych czásiech nie ležał:

Ale o tym p̄zemyślał z drugimi z swey miáry/

Jakoby náchylona Oyczyste ná máry/

A ná vpadek bližki/ rozumem rátował:

Tak sie pilnie do zdrowšey rády przywiezował:

Aż Bog poſſe pokazał czlowiektá wielkiego/

STEPHANIA zacne ksiaże z Szomlá BATOREGO.

Silaby tu wspominać/iako on Pan temu

Przypatrzywſy sie dobrze mężowi wielkiemu/

Wielkich rzeczy powierzał swych y pospolitych/

Skad pozytkow doznawał záwſe známenitych.

Đáczym go wielce wažac/co miał namilſego/

Przezacney krvie swey córke brata rodzonego

G RYZELDE, dał za żone; a zátym znácznemi

Orzedáni iał go czcić co dáley wietſemi.

Tám wiec láska Krolewſka Z AMORSKI wzbrudzony/

Jako sobie poczynał maz niewysłowiony:

L Z Y S M V T N E.

Nie może tego pioro me spisać przystoynie/

Bowiem co iedno począł doma y na woynie/

Wszystko godno pochwały: gdyż był człowiek taki/

Ze nie tylko posług swych znaczne w Moskwie znaki/

Vrzad Hetmański mając /często zostawował/

Alle y doma Kandlerz swa rade przedkowal.

Wiec y do tego przywiodł Króla walecznego/

By zaczety Trybunal dosiedl skutku swego;

Rzecz tak bärzo potrzebna/że nad nie pilnieyssy/

Trudno było wynaleść/ani potrzebmeyssy.

Tenże Metrykē Dworska wprawil do swey rezy/

Ze tam z dawnego bledu wstał porządek świezy:

Czego komu potrzebā/dzis okrom trudności/

Ula swoim mieyscu znaydzie/z jego dozornosci.

Wiec co sie wynurzylo skadkolwiek nowego/

Wszystko to zawiadala magia głowa jego.

Ktemu przysło/Krol STEPHAN, Etoremu nie miałs

Dawno równego Polska/iąt z poczatku wstała:

Gdy mu Tyran Moskiewski pan nienosfony/

Nie dotrzymawysy plácu/pierzchnał przestrassony;

Gdy za powodem iego y miasta budowne/

Wrocili się do Polski y zamki warowne:

Kiedy iuz y pogánom począł byc strassliwym/

Niezwyciężona siła y szesćiem życliwym;

Jako na świecie koniec musi byc wszystkiemu/

Owa też przysło vmrzeć y Królowi temu;

Cnot wszystkich y dowcipow pomocyielowi/

Dobra pospolitego pilnemu strożowi.

Jego śmierć Chrześcijanstwo pláczem napełnila/

A przy pláczu Korone Polska zatrwozyła.

Tukiedy na Oyczynie nowe wiątry wstały/

Lodz Rzeczypospolitey w niezgodzie nurzaly.

Gdy bra-

Gdy bracia przeciw sobie miecze swe ostrzyli/

A strach zmieszany z twoga/vpadkiem grozili:

Jakiey on pracy zazyl y post podeymował/

Zebi byl rozne checi w zgodzie swa wskrobował/

Lecz widzac rozerwana w swych mysl niezgodliwa/

Ani żadnym sposobem do pokonu chciwa:

Po długiey mieszaniie sam ieden ZAMORSKI,

Do portu nas wprowadzil potężnemi wojski.

Jemu wszystko po Bogu przypisac musiemy/

Zesny calo zostali/ze iescze żywiemy.

Przodkowie nasy niewiem by o tym slyszeli/

Uierzkać zebi tak smutno rozrywac sie mieli.

Uleszczesny to byl widok y nieopłakany/

Gdy powodzja we wnetrzney mezwody porwany/

Ociec z synem;brat z bratem/do siebie zmierzali/

Ni priyrodzone prawá ani pamietali.

Wzywam was na świadectwo mury Krakusowe/

Na ty pienista Wislo y wody zdrowiowe.

Was cne helikonie pułnocne Boginie/

Kto was ratował w onej nieszczesnej godzinie /

Biedy braterstwie wojska na was sturmowaly/

Na horagwie Austryjskie pod mur podchadzaly:

Czy idowcip: czyja dzienlosc: czyja moc y sily/

Jesli nie ZAMORSIEGO w on czas was bronily?

Dzienili po niebie nocli wiodla konie swoie/

Wdziesznego snu nie skusil; ani skladal zbroje

Z ramion wpracowanych/przykladem czuynego

Strażnika/ktory czujac skodniką nocnego

Ntu y owdzie biega otoko parkanu/

Obmyslajac bespiecznosc y wczas nocny Pana.

Ta czuynosc iego w on czas/tu nas obroniła/

Na Chronie Królewskim Pana posadzila.

L Ź Y Š M V T N E.

Odpadły od Krakowá zbitý Rakusánin/

Do Byczyny sie puścili/ a ZAMORSKI z nim:
Gdzie niżli sie praktyka iego rościagnelá/

Pierwem bylo po woynie niżli sie záczelá:
Záraz y wodzā dostał y starl woyská iego/

Co džiwneyfa zwycięzył y siebie samego.
Bo mogac wodze puścić słusinemu gniewowi/

Láske wielka potkał nieprzyjacielowi.

Aktoby sie przypatrzył wsyskciey sprawie oney/

A potrzebie Byczynstey z obu stron stoczoney:
Podobnicy bylo wygrać Rakusáninowi/

Aktorego domuzacnosć/ kádemu stanowi

Strasnym uczynic moglá/ a co wietsha/ ktemu/

Kto z naprzednieszych Xiażat nie był chetny iemu:
Ze dostałku nie wspomnie/ y żołnierzow meżnych/

Przebranych z Niemieckich rot y polskich potęznych.
Przegral iednak/ że byla rzecz niesłusna iego/

A iż drugiego nie miał w wojsku ZAMORSKIEGO.
Zgola nigdy takowej potrzeby nie było/

Aktoreyby mu sie szesście mācoha stawiło.

Ponmia Wołostie polá/ ponmi nam szczesliwa

Czeczorá/ kedy cnota iego slawy chciwa/

Ostrożnie y dosć meżnie w ten czás sie potkała/

A zwycięstwo Polakom z siebie slawne dala.

Kto z nas przynamiey w on czás/ kto mógł wierzyć temu/

By sie ten maz miał oprieć wojsku Tatárskiemu:

Aktorego oko ludzkie snadź przeyrzec nie moglo/

Jednak mi sam Bog naprzod a szesście pomogło.

Serce stracił pohanic y vstapił z wojski/

Przyaweszy condicye iakie chcial ZAMORSKI.

A do tych czasów tenże trzymał sie w pokou/

Doznałszy sily iego y fortuny w boju.

Taki przed laty Cesarz Juliusz rzeczony/

Pan w rycerstwim rzemiesle y w pisznie ewiczony/

W nadzieie swey fortuny woiniac lat wiele/

Postronne y domowe starl nieprzyjaciele.

Wlakoniec wysilony wojnami dlugimi/

Gdy do Afryki ciągnal w malym poczcie z swymi.

Gdzie nieprzyjaciela moc dziwne sie szeryla/

Ktorey mu sie zastawic rzecz watpliwa byla;

Jednak sie ledwie w oczach przeciwnikom stawil/

Zwyklym szeseciem potrzebe w Afryce odprawil.

Tak bliskiego nieszczenia rospedziala chmury/

Fortuna Z A M O R S K I E G O , v bystrey Czeczury.

Co rzek o triumphach dingich meza tego/

Z ktorych go pod obloti wznosil slawaiego?

Worowem gdy nowe burdy y trwogą powstala/

Od okrutnego wodza Multanow Michala/

Co ten myslil Koronie : dobrze to pomniemy/

Bosmy caleni geby wolali : Giniemy.

Dwudzy z nas naboznicy sy kuzdy przy swey Farze/

Oblapiali ze lzami poscielne oltarze.

Swiatyne pelne byly w niebo wolaiacych

Niewiast/panieneck/dziatek/serdecznie placzacych.

Jako gdy nieprzyjaciel gdzie wpadnie bez wiesci/

Tak iuz byl placz dziecinny/panienski/niewiesci,

Strach opadowal wsyskich/mezowie chodzili

Bez rozumu/bez rady/ialko by sie spili.

Ogien żalosny porostal nie masz gasic komu /

Zolnierzowi bez żoldu niechciało sie z domu.

Wlakoniec czekac bylo/badz na nasze wići/

Lecz nizby etemu przyslo/bylibysmy bići :

Abo sromoty wieczney przynamiey nie zbyli/

Wlakoniec żalosnym punkcie nasze rzeczy byly.

L Z Y S M V T N E.

Blužnierce Aryani siadz go wygladali/

By go za Messyah z sydy przewitali.

Co za twarz w ten czas byla Rzeczypospolitey/

Gdysmy wsyscy czekali plagi znakomitey /

Lzeysha to iescze vmrzeć y polozyć zdrowie/

Ciezsza gdzie każa bluznic bluznierzyc panowie.

O polsko milosnico Katolickiey wiary/

Takie byly przed tobą zgotowane mary.

Tu nie wytrwal miloscia Oyczyszny zraniony

Tenje Hetman Zamorski, obronca Korony.

Coz mi (praw) po wsyskim iesli w takiem trwodze/

Zginać prziydzie y zemna Oyczysznie niebodze?

Bierz żolnierzu to co iest/bierz v mnie samego/

A starbu nie żalnie y zdrowia własnego.

Co Bog wradzi w niebie/niech bedzie/ia iade;

A zaczne o Oyczysne sprawiedliw zwoade.

Tak rzekl/apotym traby ogromne zagrzmialy/

Koty sie zewszad sypia: y te co żold braly/

A drugie dobrowolne/Koronne panietá/

Szly z nim iako przy lwie rozdaznione lwiet.

Wziewsy serca w gromadzie wsyscy postepuj,

Iako żorawie kiedy bliska zime czuia/

Z erzykiem ku morzu leca: tak Polacy naszy/

Pri Hetmānie sli z hecia w one smutne czasy.

A Bog na niebie siedzac iako sprawiedliwy/

Opadek Ulichalowu gotował zelizywy.

Bo ledwie sie z nassyimi iego woysta starly/

Vlie wydzierżaly stosu/ani sie oparly.

Z adalichmy cieszki raz nieprzyjacielowi/

Podawsy go na posmich wsyskemu światowi.

Sam z boyca który nas chcial niewinnych plondrować/

Z domu swego y z państwa musiał vstepowac.

Oznał Multan/że sobie nieprzyjaciel tegi
 Ten iest/kto ry nie może żadze viać w kregi.
 Barzo ludzie záwodzi cheć ná cudze chciwa/
 Kto tey prozen/z połkiem dni dobrych zázywa.
 Hetman opánowawshy Multánskie narody/
 Gdzie Dumáowe plyną przez rzeczyste wody:
 A pomknawshy Oyczynie granic po te rzekę/
 Dawshy nowemu Pánu Multany w opiece:
 Uaprzod podziękowawshy Bogu zázwyciestwo/
 A dawshy nowe trzodzie swey błogosławienstwo:
 Pełen slawy y pełen plomu bogatego/
 Wniosł zwyćzycá choragiew do narodu swego.
 Oyczyna/przyjaciele/małżonká/syn maly/
 Ledwie nie same mury z płaczem go witaly.
 Ale nie dluo sobie stárzec odpoczywał/
 Czas drugi/czas żalostny/z domu go wyzywał.
 Wtargnął do Inflant zdráda KAROLVS ogromny/
 Páński oddany/y stryi/ale wiárolomny:
 Zamki pobral/y ziemie obfitą zwojował/
 Boża chwale iel níszczyć y Xieża mordował.
 Sadem sie nie zastawił nieprzyjacielowi/
 Gdy tam przyszed wielkiemu przybydž Hetmánowi/
 Jáchal w podeßlych lecích/w niepogody mroźne/
 Rzecz krotko závierajac/one Szwedy groźne/
 A wodzai ich przestráshyl/że pierzchnał:y grody
 Uledobye odebrał bez wielkiej swych skody.
 Jeszcze po nim rátunku Oyczyna czeckala/
 W dzisiejszym zamieszaniu iaki záwse znala.
 Ale śmierć nie żyta zazrzała nam tego/
 Wziela ná spodziewanie człowieka wielkiego.
 Wzielaś nádzieje nasze śmierci zazdrościwa/
 Dziwnies sie nam stawiła teraz nieżyczliwa.

L Z Y S M V T N E.

Btoż mi da głowę wody : abo kto me oczy /

Serce naprzod struśwysy / zámi džis zamoczy :

Bto w stámenialych piersiach wzrusz gortza rosse /

Aża náplakawysy sie poćieche odniosę :

Bowiem a kto nie baczy iako tey kramie /

Wiele śmiercia czlowieka rąk wielkiego ginie :

Zwolaymyss märzek alnic nichay go żaluia /

Niechay nad grobem iego wsystkie lamentuja.

Nie zginales Zamorski w bitwie pojmany /

Kiedys gromil Gycyznie niechetne Tyrany :

Nigdys ffantku nie odniosi sámá co sie pasie

Ludzkim złym porwala cie śmierc / ach nie w swym czá-

Aż kimże cie porównać wielki bojowniku /

(sie.)

Wielki triumphatorze / Gycyzny strażniku :

Z kim porównamy twoie bohatyrsie sily /

Twe dzielności mocarzu ktorc cie zdobily :

Mieźniejssy byl nade Lwá / Camille pułnocny /

Czyniejsy nad pasterzā / ktorc przez czas nocny

Trzyma straż nad trzoda swa / by zwierz głodny skody

Nie uczynil w wieczkach / zazywysy pogody.

Przeniknale obłoki Orle gorolotny /

Pod ktorego strzydlami sedl żolnierz ochrony :

Pewien swego obłonu / bo gdzies jedno leciał /

Bez slawy / bez korzysci nigdys nie przyleciał.

Teraz iako zwierz chodzi odynca pozbywysy /

Tak żolnierz głome zwiesil ciebie utraciwysy.

Taka twarz jest dzis synow po twoim odesciu /

Co mam rzec o matczyney skodzie y nieszczesciu :

Jako kiedy z Królewscicy kostrowney korony /

Wypadnie przedni kleynot misternie zrobiony /

Traci glanc y ozdobe kolá pozornego :

Toż śmierc tobie przyniosła polsko / Zamorskiego.

3 Etore.

Zkoregos mestwá sòbie w połoniu wychnelá!

Wslawes ná wßystek swiat glośnobrzmiaca wžielá.

Otráciłas kleynot swoy, Polsko zacna Páni/

Ktora skoda przy tobie wßyscyhmy starani.

Strácił Krol Senatorá/wodzä zbroyne rothy/

Zbyly gránice strożá/obronce sierothy:

Zbyla Oyczyszna Oycá/zolnierze Hetmána/

Sludzy/iakiego nigdy nie beda mieć Pána.

Rzeke wßystka Europá strażniká stráciła/

Stráciła swa nádzieie/bomysl iego byla

Jeszcze choc u ná starosć nie zaledgac polá/

A otrzeć sie o mury Constantynopolá.

Oddaymyś ostáteczna posluge żalosći/

Wßyscy Oycu Oyczyszny wedlug przystoynosci.

Pokaźmy sie wdziecznemi znacznych poslug iego/

Uic rychlo prziydzie płakać iemu podobnego.

Uich przemika o Brolu/żal y twe połkie/

Polegl ten ktoru ważył prze cie zdrowie swoie.

Zaluy y ty w purpurze wielkich cnot Kapłanie/

BERNACIE MACIEJOWSKI, pierwszy w Polscze Pá-

TYLICKI, BARANOWSKI Biskupi/placzcie go/ (nie.

Ktorzyscie w swoy czás znali wielkie checi iego:

Przy nim iako Libánskie drzewa okazale/

Poroslisicie Oyczysnie pociechy nie małe.

Zaluy ZAMORSKI IERZI Biskupie cnotliwy/

Brat twoy y dobroczyńca żywyy y nie żywyy:

Zywy/bo niesmiertelna slawe ziednal sòbie/

Umarl/bo przestal myślic ná ziemi o tobie.

ZEBRZYDOWSKI Z SOBIESKIM, wam trudno co mo-

Kto obu wasserdeczny żal może wysłowic? (wić/

Wieley Woiewodowie nie macie wielkiego/

Przyaciela Collegi towárzyfa swego.

L Z Y S M V T N E.

Acz wiem że tak nie boli was właściwa skłoda/
Z iego śmierci/ią spolna Oyczyny przygoda.
Wo sami będąc czuyni/zbyliscie czuynego
Strożā praw pospolitych/y dobrą spolnego.
Zbyliscie swęe pomocy/ktos nie zna tego/

Jako wam ieszcze było trzeba Z A M O R S K I E G O ?
Co mowie wam? y owszem wsyskim ktorym swoim
Mila jest wdzieczna wolność y słodkość pokoia.
Lecz iesli komu słusno płakać po tym pánie/
Tobie o S E D O M I E R S K I C H Kraiow K A S Z T E L L A N I E .
On ciebie obrał Oycem/tys go dieciem sobie/
Skad wierze przy twoich święcich y serce w żalobie.
Milcze o twoim żalu P O L N I C H wojsk H E Y M A N I E ,
Komu na twa pościeche rzeczy y słow sstanie?

Bo nieosłanney rowna sie to skłodie/
Kto stracił towarzysią w sześciu y w przygodzie.
Ach W D O W o twoim żrzenicom gwałt czyni płakanie/
Bo sprawiedliwy twoj żal/słusne nárzekanie.
Zbyłas męża iąkiego ledwie ktoru miała/
Z iego głowy ustawała czesc na cie spływałá.
Lzy wylerwaj nadzieje wielkiej/ mály T H O M A ,
Odiachal Pan z Zamoscia/nie maś Oycą doma:
Nie maś go y na świecie/tylko w grobie kości.
O smutku/o łameniu/o wiele żałosći.
Kto cie bedzie iako on tak z serca milował?
Kto młodości diecinney bedzie twey pełnował?
Kto w iezyki zaprawial rozne/y w nauki?
Kto rycerstkie przed czasem pokazował skutki?
Prozno/iniego skutku opiekuną sobie/
Ociec w grobie zawarty nie myśli o tobie.
Przy nim ani oko twoe wstydliwe vyżrzało
Nic takiego/y vcho nigdy nie syfalo/

Czymby

Czymby sie zgorssyc miał; taki wychowanie/

Dawales Synaczów przesławny hetmánie.

Bodaj tak wielcy ludzie syny swe świczyli/

Zwłaszcza te co sie drugich rządzić narodzili.

Placzcie go nauczemi/placz rżewliwie y ty

S R M O N I E S R M O N I D A , pismem znakomity :

Twoyz serca pochodzacy żal y smutne pienie/

Wierze wzruszy opoki y twarde kámenie.

Placzcie go M r s r wsyskie/iało pospolicie

Przy grobach Bohatyrskich żałosnie czynicie.

C O R T Z A M O R S K I E placzcie dzis nad Páńskim grobem/

Nie wyzrycie ozdoby swey żadnym sposobem.

Placzcie P O D D A N I Pána/placzcie Z A M O S C Z A N I E ,

Placzcie herotie wlosci dokad wam lez stanie.

Spadla iuz z wáshey głowy ozdobna koroná/

Zapadlo wásze stońce/y pierwsza obrona.

Niwy przy zbudowaney od niego swiatnicy/

W nowych murach Zamostkich Bozy služebnicy/

Nie tylko fundatora swoiego żaluycie/

Lecz zadusnie osiary Bogu osiarycie.

Już on wászych oltarzow nie bedzie obchodzil/

Ani na Bozo službe/iało byl zwyski chodzil.

Tám rad serce wylewał/tám poklon przystojny

Bogu dawał/wprzod niżli swe zaczynał woyny.

To mieysce ochedostwem ozdobil wßelakiem/

Itó bylo milosci Bozey wielkim znakiem:

Tám wiñost robota stuczne y złotem świecace

Vbiory/y naczynie oltarzom služace:

Wiec Bog sowicie takie nagradzal naklady/

Błogosławiac mu zawsze przedsiewziete rády:

Tám on sobie wypraszał y błogosławienstwa/

Niawyskcie ktore częste bywaly zwyciestwa.

L Z Y S M V T N E.

Tamże y wracając sie oddawał swe śluby/
Ile kroć záchował nas Bog przezeń od zguby.
Rad kúzde szesćie swoje Bogu przypisowały/
A wszystkie lastki jego w sercu ryte chowali.
Wie wynosił sie z darów sobie powierzonych/
Tak z fortunnych iako z drugich przyrodzonych.
Ażgola wielkich cnot swych nigdy chwały prożney
Wie pragnal/miąc Bogą w myсли swej pobożney.
Wiech dobrego człowieka iakimko chce zowie/
On sumieniu dogadza a nie ludzkę mowie.
Rty żałować możesz bezeca na Z A Z D R O S C I,
A snadz y pokutować z iadowitey złości.
Doktorey ieflis słusney przyczyny nie miałā/
Znajęs sie w tym rozumu nic nie dokládali:
Dobrze Arystoteles/iako wszyskło mówi/
Ze temu tylko słusnie zayrzą człowiekowi/
Ktory przodki swoj mając domu nie znacznego/
Psam nie czyniwszy nic w Gycyznie slawonego;
Lapa iednak/ bez rostydu/ stopnie do stoenosći/
A drudzy zaśluzenysy za nim gdzies w ciemności.
Ale w naszym Z A M O R S K I M, iefli dobrze patrzys/
O niezbedna zazdrości/nic tam nie wpatrzys.
Bo naprzod rod swój wiedzie z Koźlorigow onych
Starożytnych/walecznych/dobrze zaśluzonych:
Ktorzy też dosyć znacznie Gycyznie sluzyli/
A nigdy z przystoynosci swej nie wykroczyli.
Co sie tycze/ktoremu zayrzys/ Z A M O R S K I E G O,
Noblotow doręka cnych spraw slawa iego.
Oddamyss ostateczna posluge żałości/
Wszyscy Gycu Gycyzny według przystoynosci:
Bierzmy na sie kaptury/y żałobne stroje/
A drudzy po ramionach pusćmy włosy swoje.

Gdyż rā-

Gdyż takiego Hermána/takiego człowieka/

Nie trafi się nam płakać podobno do wieku.

Prozno/osukalá nas tá umarlych čieni/

Owiadły nam Kochanie náše do swych čieni.

Ach godzien był/z wroku samey myśli wiecznej/

Tlá wieki swiatla zázytey lámpy stoncznej.

Godzien był mieysce záiesc Endymionowe/

Abo przynamiey lata przetrwać Cleskorowe.

Znękales meju wielki/nie ná czás znékales/

Znáczna poéche mätce Oyczynie odigles.

Gdzie dzis bulawá twojá/gdzie on miecz waleczny/

Co slynal na kraj swiatá prawie osáteczny?

Gdzie czasy ktorychmy cie zwyciezcę witali?

Gdzie czasy ktorychmy sie we twogach nie bali?

Tys Mostwe/Ciemce/Szwedy/tys Tatary gromil/

Tobie sie/proszę lasti/Rakušanin skłonił.

Tys nie raz wytrzymał stos i adowitey złosći!

Tys dorzypał Pánom swym závse státeczności.

Cny Herkulesie polski/boday/boday silá/

Podobnych ZAMORSKIE MV, Oyczyna rodzilá.

Nie masz cie inz/przeszedles/dobras noc powiedzial/

Jako gośc ktory z námi dzis w gospodzie siedzial:

Abo iako wychodzi wygnaniec w swa droge/

Wiecznie dziatki zegnajac y žone nieboge:

Takes sie z námi rozstał/o niewysłowiony/

Snadz cie nie byly godne te zimne Tryony.

Jedna poécha byla widzieć meža tego/

Rány Rzeczypospolitey z serca lecacego.

Bowiem kogo tak piekla niezgoda domowa?

Kogo práktiki/bunty/niestworność Seymowa?

Zadna mätka dzieciecia tak nie żałowala/

Jako on gdy z nierządu Oyczyna chorzała.

L Z Y S M V T N E.

Lecz etoby chcial powiedziec wfsyktie iego dzielä/

Bonicaby ile teraz/moia rzecz nie wziela.

Vlie rychlo tak i drugi powstanie Z A M O R S K I,

Coby tak vniyal wladac/y piorem y woski.

Anikt nam do tych czasow nie pokazal tego/

Co on Pan z tych dwu rzeczy mial znakomitiego.

Czy lepszy byl z bulawa y z dzielna kopja/

Czy lepiey vniyal pisimo y Philozophia?

Kto zalecal zolnierzam tak goraco Panu?

Kto do fortun pomagal y wyzsgo stanu?

Kto zas na druga strone te pokazal checi/

Wielkopomnym siestrzycom corkom cney pamieci?

Kto nalozyl tak i kost na ludzie uczone?

Kto przywiedzie nauki w dom swoj wyzwolone?

Kto bedzie mowil chetnie dzis z Professorami?

Kto uczenie z bieglymi w pisimie Doktorami?

Wielce on wazył sobie mowe z uczonemi/

Takie mial y nazýwal przyjacolmi swemi.

Kto rad rzecza same zawse pokazował/

Zrozumiarwy ktory z nich czego potrzebowal.

A pewnie to wyczerpnal z Platonam swoiego/

Ze potrzeba stanowac czlek'a uczonego.

Gdyz bez pisima nikt wieczney nie vyna pamieci/

Niechay iaki chce czlowiek miedzy ludzimi wostanie/

Bez pisima niesmiertelney slawy nie dostanie.

Wiele o tym nie mowiac/powiem to zarażem;

Vlie zetrzesz ani sable/mi ostrym żelazem/

Co z wnetrznego wzruszenia uczeni naznaczę/

Choc tez czasem dla tego laste ludzka traca.

Vla to sie byl nasadzil w Rzymie Domicyan/

A drugi mu podobny niezbozny Julian/

By dowcic.

By dowcipy wytracic y dzielá ich trwale,

None serca wielkie prawde pisac smiale.

Lecz im wietse wzorom przykrosc wyrzadzali,

Sobie sromoty a im slawy przyczyniali.

Takie y wietse drugie poległy z nim enoty,

Ojakoż cie nie plakac nasz K A N C L E R Z V złoty :

Jako nie lamentowac iuz cie nie wyzrymy,

Ani z twey vpzymosci cieszy sie bedzienmy :

Dziwna rzecz iako człowiek w co chce trasci moze,

Bos go dziwnym dowcipem obdarował Boze,

Nie masz nic ani bylo tak niedostepnego,

Czegoby nie mogl dopiac czlek z dowcipu swego,

Przemyslem miasta/zamki budowne wywraca,

Wymowa mysl ludzkie tam gdzie chce obraca,

On reks swa vstromi zrzbca swojego,

Jazmo bladzie na iunca nie uglastanego.

Zwierz zaden y ptak zaden przed nim nie uleze,

Ryb y w przepasciach morskich przemyslem dosieze :

Oracz ziemie plugiem swym ostrym tak przewraca,

Ze mu skotrotna lichwa roboty przyplaca,

Nie odstrasz zbytecznym ogniem zarazone

Kracie/kupca chciwego/ani przesadzone

Mrozem gwałtownym pola: zeglarze bywali,

Wszystek swiat iako wielki kolem obiechali.

Wiec y w nas przed laty tak przemysli byli,

Ze y na vetroconych niedzwiedzialach iezdzili.

Wsztyko to czlowiek moze/y moze co wieceny,

Za co sie tylko chwyci swa chetia goreceny.

Lecz niechay kto chce iakich fortelow naroyenie,

Vlato mu jednak przydzie ze smierci nie zniknie:

Z tego sie trudno zdzierac: poczniemy co chcemy,

Jesli po dobrey woli nie poydziem/musimy.

L Z Y S M V T N E.

Jesli kiedy kto ku się sie o co trudnego/

Z A M O R S K i co jedno chciał dokazał wsyskiego,

Wadz my sprawá przypadła z postromem iaka/

Wadz domowa stanela po mysli wselaka.

Domaredy jedno mogł złoty pokoy mnożyl/

Liezychliwe sąsiady strachem zbroie trwożyl.

Coż potym ; aż mu się tak prowadzily rady ;

Jednak przeciwko śmierci nie nalażł porady.

Upadliak podszczony klos letni dostaly/

Pod ciezarom daleko brzmiaçey swoicy chwały,

Został na placu hetman/co hetmány gonil/

Upadli co niezliczone wojska nie raz gromil.

Zwalczon który strachem był walecznym Janczárom/

Nekondycye dawał/ iaki chciał Tatárom.

Co Miltánskie Tyrany z ich stolice składal/

Samiuż sobą nie włada/sywota postradal.

Leży od przystrey śmierci mocarz porażony/

Bez zmysłów/ szczerą ziemią/y w ziemie zamkniony.

O prozne mysli ludzkie y nadzicie płone/

Mogły być one słowia od niego rzeczone/

Wtoremi kiedyś Aliax sam z sobą rokował/

Gdy się nad morzem chodząc do śmierci gotował:

Liebliestie (prawi) światło/y morze piaseczyste/

A wy w morze płynące wody przeroczyste :

A podziemne iastinie /y porzeczné gáie/

Już sie z wami na wieki Aliax dzis rozstanie.

Długoscie mie/ aż dugo/pod Trois trzymał/

Bo iakom tu przypłynął/czas temu nie mały.

Ale temu iuż koniec/iuż od czasu tego/

Ostatni raz vyzrycie Aliax a żywego.

Trojánskie sławne mury żegnam was na wieki/

A gleboki Skamandrze y przylegle rzeki.

Btorych znáis tak dluho chec Greckie narody/

Gdyz wojska posilacie tak slicznemi wody:

Skad sie naprawa żolnierz y koni predkonogi/

Dokad sie konczy wojna y zaczete trwogi.

Lecz mie iuz nie wyzrycie/rzeki ważnym słowem/

Ani po mnie drugiego coby byl takowem/

Jakiego mie pod mury swemi miała Troia/

Teraz iuz koniec bierze moc y sila moja.

Takie słowa przed smiercią do Oyczystych wlosci/

Mogli tez Jan Zamorski rzec/ maz rowney dzielno-

Jakoten co miał wiele nad insze hetmány/ (scí.

N nad przeważne w cnocach pokazale panę:

Glowne mury Zamorskie coscie przez mie wskaly/

Ostatni raz dzis námie bedziecie patrzaly:

Nieprzerodzone pola y zielone lasy/

Przydzie mi was obiejec na potomne czasy.

Wystra Tamwiktora swoy predki San naprawas/

Rdzyno ktora bystroscia drugich nie wydawas/

Sopocie/y Temwico/y przylegle rzeki/

Nie bedziecie mie cieszyć swym plarzem na wieki.

Zegnam cie iuz Oyczyno/nad ktora milsiego

Nie mialem nic po Bogu/nic powazniewysiego.

Ide w inszy kraj teraz nieznajomy sobie/

Jesli zeć co schodziło na mojej osobie:

Przybyly wiek nich to sadzi/smierc pokazem oja.

Cem czymil czasu wojny y czasu pokoniu.

To wiem/żem nie wykroczył przeciw przystronosci/

Anim kwi swey slachetkicy uczymil lekkosci:

O tym moje staranie/o tym byla rada/

Wyśad y zoroad wilcy nie szarpali stada:

Ktoregom zwierzonego sobie tak pilnował/

Żem y zdrowiu/w tym wieku pozonym/nie folgowal.

Ani my-

L Z Y S M V T N E.

Anim myśl tu poledz na loiku domowym/

Ráczey gdzie dla Gyczyzny na placu boiowym.

Lecz iż sie wiecznym losom tak wpodobalo/

położ w grob/któ przyjaciel/prozne duchá cialo:

A kaž w szodku kamienia wyrye grobowe go:

I A N Z A M O R S K I T Y Z L O Z Y L C O M I A L S M I E R T E L N E G O .
To mogł rzec pan pobożny/y mogł przydać śmiele/

Z czego siemoga cieszyć wsyscy przyjaciele:

Swiadce Bogiem przed ktorym liczbe czynić stanę/

Zem nie zarábiał nigdy na swych spraw przygáne.

Służylem Królem polskim zawsze bez pochlebstwá/

Służby mojej życzliwej znaki sa zwyciestwá/

A tryumphy wojsne/y Seymowe sprawy/

W ktorych zawsze spolnemu dobiu byłem prawy.

Całosć slodkiej Gyczyzny w každym wieku moim/

Kadnym byl zawsze kupil krewia y zdrowiem swoim:

Przychyniąc ozdoby iey według możnosci

Y slawy/á tom czynil z serca/z vprzemoscii:

Nie sie nie ogladając na praktyki dźiwne/

Dobru pospolitemu y sobie przećwone.

W tacy enocie przepedziwy dni moje vzciwe/

Idę z poyszodku braciey w krainy nie żywe:

Jesli tam y po śmierci nie żywi byc moga/

Ktorzy tu postepnia sprawiedliwa droga.

Wierze że y do synata byla rzecz iego/

Zyczac by nasmidował rodzica milego.

Synu moy/serca mego iedyne kochanie/

Już mi przychodzi z tobą ostatnie rozstanie.

Vpominam cie tedy dziecie me y profse/

Bo sie już teraz/teraz z oczu twoich wynosze:

Bierz ze to sobie w pamiec/co dzis mowie z tobą/

A pomni to co rzeke rozbierac wiec z soba.

Tego na-

L Z Y S M V T N E.

Tego naprzod bądż pewien/że iest Bog na niebie/

Ktoremu/drogie dziecie/ia zleciłem ciebie

W przod niżli opiekunom; ten Pan wszystko widzi/

A iako cnote lubi/tak sie grzechem brzydzi.

Przeto niżli co poczniesz knować w głowie swoiej/

Oważ to pierwey/że Bog swiadkiem sprawy twoiay.

Ktorego iessi checess miec sobie przytomnego/

Pomni chodzić w boiązni przed oczyma iego.

Bo tak rozumiey o tym/grunt dobry założy/

Kto sie boiązni Bożey/y cnocie przyłoży.

Druga/przy Rātholickey wierze stoy státecznie/

A strzeż sie kázdey sekty kácerstkiey koniecznie.

Bo ácz/wierze/pociechá wielka bedzie twoia/

żes iest synem koronnym/á ktemu krew moja/

A tych przodków co rądzi Oyczynie služyli/

A stąd sobie co kólwieć sławy przyczynili:

Jednak eie wpominam/nie tak sie chlub z tego/

Jako stąd/żes iest synem Kościoła Rzymstiego.

To matká wszystkich Królow z dawnych czasow była/

Co wietsha / swiete wszyskie Bogu porodziła.

Kto nálonie umiera tey to rodzielići;

Ten iest w mnie szczesliwy/ten mym zdaniem wielki.

Bo lepiej sie nie rodzić na świat człowiekowi/

Niżli umrzeć przeciwnym temu Kościolowi.

A iakom rzekł/sumnienie miej czyste od grzechu/

Chcessli byc wolen przygod y ludzkiego śmiechu:

Doswiadczyłem w przygodach sam na sobie tego/

Przeto mie w tym násladuy Symu Oycatwego:

Aby też nie chodziły za grzechem przygody/

Jednak sumnienie dobre/vstáwiczne gody.

Do zwady nie bądż predki/możnali rzecz/nigdy/

Na Bogá/y na prawo raczey klac twe krywydy.

L Z Y S M V T N E.

Lecz y to nie inniey wažity fundament mądrości,

Nieledá iako wierzyć/bo pełno chytrości.

W rzeczy nowo wniesione naminiey sę nie wdaway:

Do tych co Oyczynie sa dzis zdrowie przystaway.

Wrzedow nie takt pragni/ani dostoyności/

Jako tego by cnotā twoia/twe dżelności/

Pokażaly cie godnym na wyżsiego stanu:

Tak bedziess mił Oyczynie/y Bogu/y Pánu.

Pomni też to kiedy cie z opieki wypuſcza/

A tobie sie samemu rzadzić iuz dopuſcza:

Niebespieczny bedziess miał twoy pierwshy wiek młody/

Patrzyże tak sfaſowac czyniem y dochody/

Jakoby ich sstawalo/zawsze y samemu/

A do posług Oyczynie/y Pánu zwierzchniemu.

W pochlebach sie nie kocha y ani w pompie prożney/

Rády nie słuchaj młodych/ale na pobożney

Oycá twego przyjaciol domowych przystaway:

Z marnotrawcami w żadna sprawę sie nie wdaway/

A ni z młodszia wszeteczną/bo rzecz niewatpliwa/

Nikt nie wskora z kim taki towarysъ przebywa.

Ty sie strzeż prożnowania/y takowych ludzi/

Ktorych do przystoynych spraw żadna cheć nie budzi.

Przed tymi trudno ro polscze dobrym byc człowieku/

Lecz poydzieſli we wszelkim mego slákiem wieku:

Kościagnie Bog nad toba swoje błogosławienstwo/

A z przeciwnikow zawsze odniesieſz zwyciestwo.

Ostatka cie naučy/tenże co sieroty

W opiece ma: żegnam cie iuz THOMASZ złoty.

Takie słodkim iezykiem/ile Ociec taki/

Wierze/dawał Synowi do cnoty przysiąki:

Odleciać go záraz smutnym przyjaciolom/

A w tym duch z ciała wyſedlku gornym Aniołom.

Nieprze-

Niepizeplacony duchu hermána wielkiego/
 Miey wieczny odpoczynek/á ieslis iuz swego
 Tworce twarz w twarz ogladal/dostawshy korony/
 Miey w opiece/cos byl zwoyl/nasze Aquilony.
 A ieslis tez gdzie iescze w drodze zatrzymany/
 Prosic nie przestaniemy od Pana nad Panu:
 Aby cie uczestnictwem uczynil wdziecznego/
 Z duchy niesmiertelnymi/palacu swoiego.

K O N I E C.

257

41

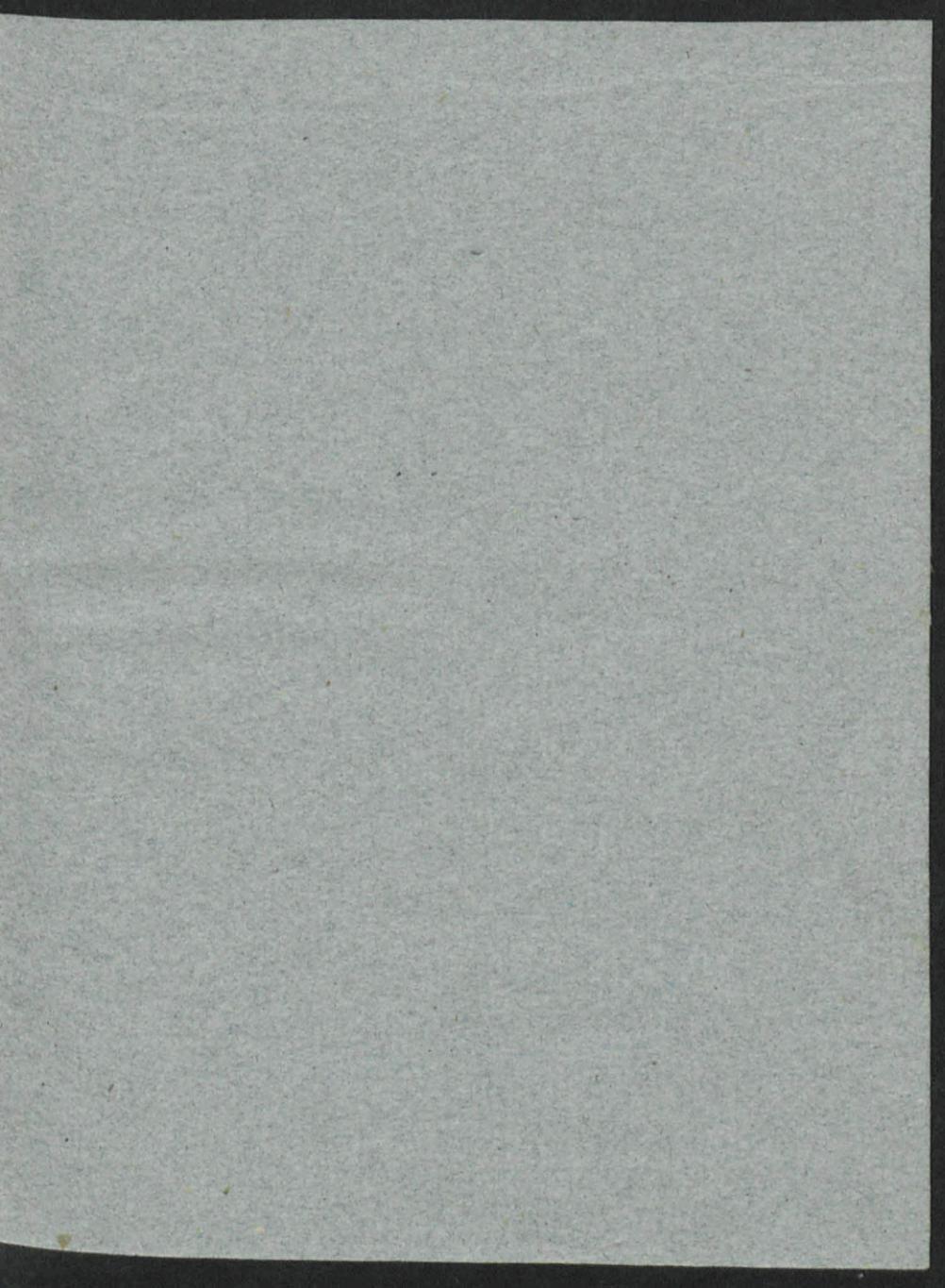
ЭИТУІВ УА, I

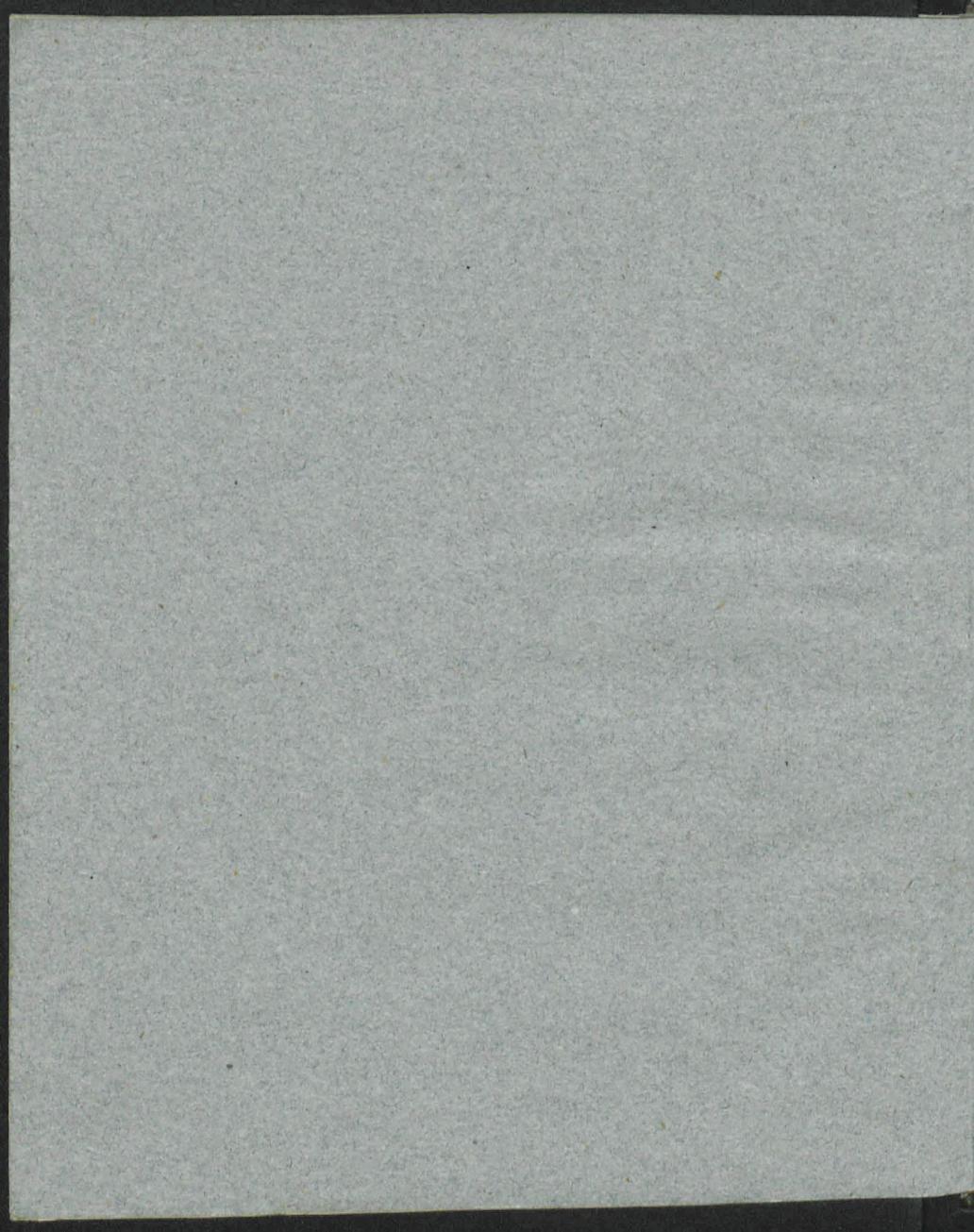
Любовь и смерть в землю А небо в землю ведет
Сынъ Иисусъ в землю Святую землю ведет
Чтобъ в землю Святую землю ведет
Любовь и смерть в землю А небо в землю ведет
Сынъ Иисусъ в землю Святую землю ведет

СВІНОЯ

665
17

7344.

6465
17

